

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVé PRÁCE

Název diplomové práce: Společenská odpovědnost vybraného podniku chemického průmyslu

Autor diplomové práce: Jan Klepal

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Liběna Tetřevová, Ph.D.

Vyjádření k postupu zpracování diplomové práce

Na základě rozhodnutí komise pro státní závěrečné zkoušky z června roku 2013 student přepracovával svou diplomovou práci. Z práce předložené v červnu 2013 převzal beze změny teoretickou část práce, která je dle mého názoru zpracována velmi kvalitně, a to jak z hlediska struktury, logických návazností, odborné úrovně i formální stránky. Přepracování spočívalo ve zpracování nové podoby praktické části práce, dílčí úpravy anotace, úvodu (modifikace cíle práce) a závěru. Původní obecné šetření zaměřené na pět firem bylo zaměřeno na podrobné šetření v jedné firmě, a to ve společnosti Česká rafinérská, a.s. V listopadu roku 2013 student předložil koncept diplomové práce, který nesl rysy plagiátorství. Své tvrzení dokumentují na následujících třech ukázkách.

Ukázka č. 1

Text diplomové práce Jana Klepala, str. 38 (zdroj není uveden):

Etické podnikání a chování je stálou prioritou České rafinérské a tomu odpovídá i trvalá snaha o zvyšování všeobecného povědomí o zásadách a postupech etiky podnikání uvnitř společnosti. To se promítlo v minulém roce do zavedení školení etiky pro všechny nově nastupující zaměstnance a již předtím pro pracovníky na rizikových pozicích. Související interní postupy jsou vedeny zájmem a záměrem společnosti, aby všichni její zaměstnanci i kontraktori dodržovali v záležitostech týkající se společnosti nejvyšší etické standardy.

Text Zprávy o udržitelném rozvoji 2012 - Česká rafinérská, str. 15:

Etické podnikání a chování je stálou prioritou České rafinérské a tomu odpovídá i trvalá snaha o zvyšování všeobecného povědomí o zásadách a postupech etiky podnikání uvnitř společnosti. To se promítlo v minulém roce do zavedení školení etiky pro všechny nově nastupující zaměstnance a již předtím pro pracovníky na rizikových pozicích. Související interní postupy jsou vedeny zájmem a záměrem společnosti, aby všichni její zaměstnanci i kontraktori dodržovali v záležitostech týkající se společnosti nejvyšší etické standardy.

Ukázka č. 2

Text diplomové práce Jana Klepala, str. 38 (zdroj není uveden):

Etický kodex společnosti stanoví v souhrnné formě všem zúčastněným stranám etické standardy a filozofii společnosti týkající se darů, výhod, plateb poskytovaných nebo přijímaných společností, potenciálních střetů zájmů a dalších citlivých záležitostí každodenních pracovních aktivit. Zavedený systém každoročního přezkoumání dodržování interních etických pravidel pro všechny pracovníky poskytuje zpětně jak určitý obrázek o stavu a úrovni povědomí o etickém chování pro vedení společnosti, tak možnost sebereflexe pro jednotlivce. Důrazy vedení společnosti i zástupců vlastníků směřující k dodržování etického chování napříč celou společností jsou velmi zřetelné.

Text Zprávy o udržitelném rozvoji 2012 - Česká rafinérská, str. 15:

Etický kodex společnosti stanoví v souhrnné formě všem zúčastněným stranám etické standardy a filozofii společnosti týkající se darů, výhod, plateb poskytovaných nebo přijímaných společností, potenciálních střetů zájmů a dalších citlivých záležitostí každodenních pracovních aktivit. Zavedený systém každoročního přezkoumání dodržování interních etických pravidel pro všechny pracovníky poskytuje zpětně jak určitý obrázek o stavu a úrovni povědomí o etickém chování pro vedení společnosti, tak možnost sebereflexe pro jednotlivce. Důrazy vedení společnosti i zástupců vlastníků směřující k dodržování etického chování napříč celou společností jsou velmi zřetelné.

Ukázka č. 3

Text diplomové práce Jana Klepala, str. 41 (zdroj není uveden):

Finanční dary městům a obcím společnost poskytuje na základě ročních dodatků k dlouhodobým smlouvám o spolupráci. V rámci těchto dodatků společnosti věnovala 2 050 000 Kč, které byly určeny především na podporu

akcí a aktivit organizovaných příslušnými městskými a obecními úřady nebo subjekty působícími v daném městě nebo obci – jde o Litvínov, Most, Meziboří, Kralupy nad Vltavou, Veltrusy a Chvatěruby.

Na základě dlouhodobé spolupráce společnost poskytla celkem 260 000 Kč čtyřem subjektům: Základní škole Veltrusy, Mateřské škole Veltrusy, Alergii o.p.s. Kralupy nad Vltavou, Nadaci Solidarity a Výzkumnému ústavu pro hnědé uhlí, které je zřizovatelem Ekologického centra Most.

Zpráva o udržitelném rozvoji 2012 - Česká rafinérská, str. 19:

Finanční dary městům a obcím společnost poskytuje na základě ročních dodatků k dlouhodobým smlouvám o spolupráci. V rámci těchto dodatků společnost věnovala 2 050 000 Kč, které byly určeny především na podporu akcí a aktivit organizovaných příslušnými městskými a obecními úřady nebo subjekty působícími v daném městě nebo obci – jde o Litvínov, Most, Meziboří, Kralupy nad Vltavou, Veltrusy a Chvatěruby. Na základě dlouhodobé spolupráce společnost poskytla celkem 260 000 Kč čtyřem subjektům: Základní škole Veltrusy, Mateřské škole Veltrusy, Alergii o.p.s. Kralupy nad Vltavou, Nadaci Solidarity a Výzkumnému ústavu pro hnědé uhlí, které je zřizovatelem Ekologického centra Most.

Na základě této skutečnosti jsem rozhodla o nepřipuštění studenta Jana Klepala k obhajobě diplomové práce v prosinci roku 2013. Následně student předložil částečně upravenou práci v únoru a březnu roku 2014, i v daných případech práce kromě obsahových nedostatků nesla rysy plagiátorství, viz následující dvě ukázky dokumentující míru shody březnové verze diplomové práce a Zprávy o udržitelném rozvoji 2012 společnosti Česká rafinérská, a.s.

Ukázka č. 1

Text diplomové práce Jana Klepala, str. 43 (zdroj není uveden):

Dobrovolnická činnost je mezi zaměstnanci společnosti oblíbený způsob, jak udělat něco prospěšného pro své okolí a zároveň také upevnit pocit spřízněnosti s firmou. V roce 2012 pořádala Česká rafinérská, a.s. již po šesté Dny dobročinnosti, ve kterých se zaměstnancům nabídla možnost vyměnit jeden pracovní den za den práce prospěšný pro neziskovou organizaci.

Text Zprávy o udržitelném rozvoji 2012 - Česká rafinérská, str. 20:

Dobrovolnická činnost je mezi zaměstnanci oblíbený způsob, jak udělat něco pro své okolí a zároveň upevnit pocit sounáležitosti s firmou. V loňském roce pořádala Česká rafinérská již po šesté Dny dobročinnosti, ve kterých se zaměstnancům opět nabídla možnost vyměnit jeden pracovní den za den práce pro neziskovou organizaci.

Ukázka č. 2

Text diplomové práce Jana Klepala, str. 43 (zdroj není uveden):

V roce 2012 bylo rozděleno 24 900 Kč mezi Nadaci Konto Bariéry, Hospic v Mostě a Dům na půli cesty a azylový dům pro matky s dětmi v Kralupech nad Vltavou. V průběhu roku proběhly nejrůznější akce, jejichž hlavním cílem bylo zapojit zaměstnance do charitativní činnosti. Příkladem může být charitativní turnaj v mariáši či dražba obrazů vytvořených z fotografií pořízených zaměstnanci společnosti, které dohromady přinesly zisk 11 509 Kč. Díky těmto prostředkům mohla společnost podpořit Sdružení SOS Dětských vesniček a Fond ohrožených dětí.

Text Zprávy o udržitelném rozvoji 2012 - Česká rafinérská, str. 20:

V roce 2012 tak bylo rozděleno 24 900 Kč mezi Nadaci Konto Bariéry, Hospic v Mostě a Dům na půli cesty a azylový dům pro matky s dětmi v Kralupech nad Vltavou.

V průběhu roku proběhly různé akce, jejichž cílem bylo zapojit zaměstnance do charitativní činnosti. Jmenovat můžeme například charitativní turnaj v mariáši či dražbu obrazů vytvořených z fotografií pořízených našimi zaměstnanci, které dohromady vynesly 11 509 Kč. Díky těmto prostředkům jsme mohli podpořit Sdružení SOS Dětských vesniček a Fond ohrožených dětí.

Následně mi diplomant při osobní schůzce objasnil svůj pohled na nedodržení citační normy, kdy argumentoval tím, že „text na www stránkách nikoho není a je možné ho opsat a neuvádět zdroje“.

V dubnu roku 2014 mi student předložil přepracovanou verzi diplomové práce, která již nenese rysy plagiátorství, avšak s růstem podílu vlastního textu, který vytvořil sám student, výrazně klesla kvalita zpracovávané práce. O této skutečnosti jsem diplomanta informovala na konci dubna. Začátkem května pak předložil práci s dílčími úpravami, podrobnosti viz dále.

Vyjádření ke struktuře práce

Předložená práce je z pohledu jednotlivých kapitol tvořena v logických souvislostech. Vychází z teoretického pojednání o problematice společenské odpovědnosti firem (CSR), na které navazuje praktická část práce. Ta je věnována společenské odpovědnosti společnosti Česká rafinérská, a.s. Po krátké charakteristice dané společnosti je pozornost zaměřena na CSR v oblasti ekonomické, sociální a environmentální. Následně jsou zařazeny kapitoly zaměřené na zhodnocení uplatňovaného konceptu a na návrhy na jeho zlepšení.

Vyjádření k obsahové stránce práce

Z obsahového hlediska nemám žádné připomínky k teoretické části práce, úvodu, závěru a anotaci. Dané části práce považuji za zdařilé.

Připomínky mám však k praktické části práce. Praktická část předložené diplomové práce je nekvalitně zpracovaná; převážně se jedná o popis, navíc práce obsahuje řadu odborných nedostatků, není tvořena v logických souvislostech (např. některá fakta jsou uváděna opakovaně či hodnocena rozdílně), některé pasáže textu jsou nesrozumitelné. Převažuje publicistický styl psaní s řadou problematických jazykových formulací.

Za problematické považuji následující pasáže, ke kterým by se autor práce měl vyjádřit v průběhu obhajob:

1. Na str. 32 – 33 uvádíte, že jste měl „osobně možnost prozkoumat dokumenty pojednávající o ekonomických ukazatelích firmy. Konkrétně se jedná o dokumenty o dosaženém zisku, správě a řízení společnosti, o vztazích se zákazníky a dodavateli, o chování k vlastníkům a respektování pravidel čestného konkurenčního boje.“ ***Uved'te ekonomické ukazatele firmy dokumentující správu a řízení společnosti, chování k vlastníkům a respektování pravidel čestného konkurenčního boje. Dále uveďte, které konkrétní dokumenty, které jste měl osobně možnost prostudovat, o těchto ukazatelích vypovídaly.***
2. Str. 33 – ***co rozumíte pod pojmem „ekonomická rozvaha“?***
3. Str. 33 – „Z této zprávy tedy vyplývá, že dochází ke snížení fixních hotovostních nákladů společnosti.“ Není uvedeno, z jaké zprávy. ***Co rozumíte fixními hotovostními náklady? O jakou položku/y v rámci výkazu zisku a ztráty by se jednalo?***
4. Str. 34 – „To mělo za následek relativně nízké využití investičních nákladů.“ a str. 35 – „Velmi dobře jsou využívány náklady na údržbu.“ ***Vysvětlete, jak lze využívat náklady.***
5. Str. 36 – „K celkovému růstu firmy patří i péče o kvalitu, která je řízena a certifikována podle normy ISO 9001.“ ***Co rozumíte růstem firmy? Definujte s odkazem na relevantní odbornou literaturu.***
6. Str. 36 – „Kvalita produktů společnosti je trvale udržována na vysoké úrovni a v některých parametrech i lepší v porovnání se zahraničními konkurenčními výrobci a dodavateli. U povolených odchylek v kvalitě produktu pokračoval nastavený stabilizovaný trend.“ – diskutabilní formulace.
7. Str. 36 – „Opět vycházím z výroční zprávy z roku 2012, kterou jsem měl k dispozici, že ve své činnosti pokračoval výbor pro interní audit a finanční výbor.“ – nesrozumitelná formulace.
8. Str. 37 – „Neméně důležitou oblastí v ekonomické strategii společnosti je oblast správy a řízení.“ a str. 39 – „Nedílnou součástí ekonomické strategie je také řešení

vztahů společnosti se svými stakeholdery.“ **Definujte pojem ekonomická strategie firmy, a to s odkazem na relevantní odbornou literaturu.**

9. Str. 39 – „Předkládá (pozn. společnost) morální principy chování k zaměstnancům, mezi zaměstnanci, zaměstnanec versus vedení společnosti.“ **Vysvětlíte dané tvrzení.**
10. Str. 39 – „Samozřejmostí jsou morální kredity společnosti navenek, její dobré jméno na trhu, u veřejnosti, i v médiích.“ **Co rozumíte morálními kredity?**
11. Str. 41 – „Právě tato strategie a taktika z řad vedení společnosti je zaměstnanci velmi kladně hodnocena a odráží se na jejich vztahu k vykonávané práci. Všichni, s kterými jsem hovořil, shodně říkali, že si práce a přístupu vedení velmi váží a mají pocit jistoty a stability.“ **Vysvětlíte pojem strategie a taktika v daném kontextu.**
12. Str. 41 – „A to zaměstnanci velmi rádi slyší.“ A dále „Ve zdejší kuchyni, jak jsem se mohl sám přesvědčit, si mohou zaměstnanci vybírat z deseti druhů jídel teplé kuchyně.“ – formulace nevhodné pro diplomovou práci.
13. Str. 42 – „Shrnu-li tuto část, můžu říci, že společnost Česká rafinérská a.s., která vznikla roku 1995, dodržuje, rozvíjí a inovuje zásady společenské odpovědnosti od svého založení. S využitím know-how zahraničních subjektů podílejících se na vedení společnosti byly zavedeny moderní standardy zaměstnanosti, které kladou důraz na vychovaného, vzdělaného a proškoleného odborníka.“ – nespisovné, opakuje se rok založení, diskutabilní formulace. **Uveďte příklady uplatňovaných moderních standardů zaměstnanosti. Co rozumíte vychovaným odborníkem?**
14. Str. 43 – „Společnost velmi aktivně komunikuje s veřejností a sdělovacími prostředky, je otevřená k jakémukoli dialogu. Nebrání se prostřednictvím svého mluvčího odpovídat na téma spolupráce s neziskovými organizacemi.“ **Na jiné otázky, než je spolupráce s neziskovými organizacemi, tiskový mluvčí neodpovídá?**
15. Str. 45 – „Snažil jsem se získat materiály, které omezují negativní dopady firmy na životní prostředí.“ **O jaké materiály se jednalo?**
16. Str. 46 – „Další část mé práce je zaměřena na prevenci závažných havárií tak, jak mi byly poskytnuty materiály v České rafinérské a.s. Tato prevence je též součástí integrovaného systému řízení tohoto rozsáhlého podniku.“ – problematičké formulace.
17. Str. 47 – „Zvlášť prevence závažných havárií je v této společnosti kontinuálním procesem a jedním z klíčových momentů řídicích a rozhodovacích kroků řízení společnosti.“ **Co rozumíte řídicími a rozhodovacími kroky řízení firmy?**
18. Str. 48 – „Z tohoto mého šetření však je nutno říci, ...“ – problematičké formulace.
19. **Jakou spojitost vidíte mezi konceptem CSR a legislativními požadavky?** V praktické části práce je opakovaně uváděno naplnění legislativních požadavků jako součást konceptu společenské odpovědnosti, např. str. 48 – „Za pozitivní je nutno považovat, že společnost přijala povinnost plnění nového, již zmíněného, zákona o ochraně ovzduší.“, „Přesvědčil jsem se, že společnost má přesně vedenou evidenci a vykazování snížení emisí a to tak, aby mohla průkazně v souladu s platnou legislativou dokladovat hodnotu snížení emisí.“.
20. Str. 50 – „Ve výběrovém řízení na rekonstrukci odpadní kanalizace se využívají produkty obsahující MTBE.“ **O jaké výběrové řízení se jedná? Jaká je spojitost výběrového řízení a produktů obsahujících MTBE?**
21. Str. 50 – „nešetří ani financemi“ – neodborná formulace.

22. Str. 51 – „Do nákladů společnosti patří také monitoring znečištění ovzduší, vod a horninové prostředí.“ – problematická formulace.
23. Str. 51 – „Provedeným šetřením bylo zjištěno, že společnost aktivně investuje své prostředky především do oblasti ekonomické a environmentální, kde si přímo uvědomuje ekonomický dopad těchto činností.“ **Vysvětlete své tvrzení v kontextu CSR.**
24. Str. 52 – „Snahou společnosti je, aby všechny práce prováděli muži a ženy v právním postavení zaměstnanců.“ **Jak rozumět danému tvrzení?**
25. Str. 55 – „Společnost by měla hledat řešení situací, které nejsou ošetřeny legislativou ani místními předpisy, nebo jsou v konfliktu s etickým chováním.“ **Uved'te alespoň dva příklady takových situací. Definiujte pojem „místní předpisy“ s odkazem na odbornou literaturu.**
26. Str. 56 – „Je třeba uvnitř firmy pokračovat a zvýšit veřejné povědomí a politický tlak na systematictější minimalizaci spotřeby a plýtvání cennými zdroji.“ **O jaký politický tlak se jedná? Co rozumíte cennými zdroji?**
27. Str. 56 – „Zlepšení v této oblasti spatřuji v čistší produkci a ekoeфекtivnosti.“ **Vysvětlete pojem ekoeфекtivnost.**
28. Str. 57 – Návrh autora diplomové práce: „Výsledky z přezkoumání by bylo možné využít do výročních zpráv.“ **Jaký spatřujete kontext výročních zpráv a konceptu CSR?**
29. Str. 57 – Návrh autora diplomové práce: „Součástí přezkoumání by dále mohlo být hodnocení obtížněji měřitelných parametrů společenské odpovědnosti, kterými jsou například postoje zaměstnanců, vedení firmy a ostatních zainteresovaných stran.“ **Konkretizujte svoji představu o hodnocení postojů uvedených subjektů.**

Závěr

Na základě výše uvedeného musím předloženou diplomovou práci hodnotit jako **nevyhovující**. Závěrečné rozhodnutí nechávám na zvážení komise pro státní závěrečné zkoušky, která bude mít možnost posoudit vyjádření diplomanta k uvedeným připomínkám v průběhu obhajoby diplomové práce.

Pardubice 26. 5. 2014

doc. Ing. Liběna Tetřevová, Ph.D.